

SIGNES I ESCRIP TURES

21.4 –25.6.2023
MUXART,
ESPAI D'ART I
CREACIÓ
CONTEMPORANIS

En el decurs de la història, ha estat comú l'ús de codis i simbologies que organitzen els sentits individuals i contribueixen a la seva comprensió col·lectiva. Entre el naixement de l'escriptura i la configuració dels alfabetos actuals, hi ha un lent procés evolutiu dels diferents sistemes de grafia que serveixen per representar conceptes: des dels pictogrames i ideogrames, logogrames, signes sil·làbics i lletres, fins a la paraula escrita o sonora, el sistema d'escriptura neix amb l'objectiu de desxifrar idees i facilitar la comunicació humana.

Signes i escriptures es planteja amb la intenció d'afavorir un espai de reflexió sobre el paper del signe i l'escriptura en les arts plàstiques de la segona meitat del segle XX. L'exposició dibuixa un recorregut sobre aquestes aplicacions simbòliques, com a estructuració del pensament i com a posterior expressió estètica.

Totes les obres d'aquesta exposició formen part de la Col·lecció Suñol Soler i estan realitzades des de 1972 fins a l'actualitat. Les obres escollides ens descobreixen l'ús recurrent del signe i l'escriptura en la pintura, en el collage o sobre tapís, com una lectura visual de la necessitat de comunicació per part de l'artista.

Obres de Robert Llimós, Fina Miralles, Antoni Tàpies o Zush ens proposen una determinada visió del procés de

SIGNES

El signe visual constitueix l'origen de la comunicació per vies no verbals ni sonores. En l'àmbit de l'art, la presència de signes ens porta a l'observació i posterior interpretació dels conceptes expressats pels artistes, que els incorporen al seu llenguatge creatiu.

L'artista expressa a través d'aquests signes la seva visió i la seva emoció, la seva experiència estètica, tant d'allò exogen com del que succeeix en el seu món interior. Les obres reunides sota aquest grup mostren símbols o pautes indesxifrables que posen de manifest una primigènia intenció comunicativa de l'artista, sempre allunyada del text explícit.



creació i la manifestació d'un llenguatge inèdit i únic, al costat d'artistes com Ignasi Aballí, Darío Villalba, Carlos Pazos o Joan Rabascall, que mostren en diferents obres unes narracions més explícites. Totes aquestes peces se serveixen del signe, de l'alfabet o de l'escriptura com a elements estructurals de composició. I és possible que aquesta inquietud unànime resulti d'una sensibilitat específica a la segona meitat del segle xx, un moment en què l'estudi del llenguatge permeabilitza tots els camps del coneixement.

En concret, en l'art es plantegen noves incògnites, un cop perduts molts dels referents figuratius propis de la tradició artística europea de segles anteriors, i juntament amb les noves definicions de la semiologia, per part de Ferdinand de Saussure, es clarifiquen les relacions entre l'emissor i el destinatari, que haurà d'interpretar nous codis. Més endavant, Roland Barthes proposa un sistema per aprofundir en la comprensió del llenguatge i de la societat, entès com una construcció perpetuada per la simbologia dels propis valors culturals de cada col·lectivitat. La semiologia, no com a procés sinó com a actitud, adquireix amb Barthes una funcionalitat específica. Per contra, una lectura de l'obra d'Umberto Eco ens instrueix sobre el paper protagonista de l'espectador com a creador de nous sentits de l'obra d'art a què s'enfronta, desenvolupant una conducta perceptiva, imaginativa o creativa del receptor; que es registrarà per un sistema d'interpretació universal.

La combinació de tots aquests elements ha derivat en aportacions artístiques de múltiple polisèmia que aquesta exposició pretén mostrar, amb el signe o l'escriptura com a eix vertebrador del llenguatge estètic, la iconografia de traços matèrics del qual dibuixa el pensament de l'artista i està genèticament continguda en els seus signes, en el món de les seves idees.

ORGANITZA:



Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura



Fundació Suñol
anys

COL·LABORA:



Fundació Glòria Soler

CAP A UNA REFERÈNCIA A LA PARAULA I AL TEXT

Alguns artistes apel·len a referències escrites, el significat de les quals es troba entre el que és evident i el que és suggerit, però sense cap text descodificat que permeti a l'observador transcriure literalment un concepte com a estructura de relat, sinó que el traç matèric de l'artista dibuixa el seu pensament a través de símbols i fragments de lletres, alfabetos, firmes i escriptures, que conformen addicionalment la composició estètica de l'obra.

LLETRES, COLLAGES I TIPOGRAFIES

El llenguatge artístic del segle xx va elevar l'alfabet a la categoria de paràmetre estètic i va introduir l'ús tipografies i grafismes evolucionats. Moviments artístics com el Cubisme, el Dadaisme, el Surrealisme, el Lletrisme, el Constructivisme i el Pop Art són alguns dels corrents d'avantguarda que assimilaren l'alfabet i el llenguatge visual com a part de les seves ideologies i produccions. Els collages, l'evolució de tipografies i l'art gràfic són alguns dels recursos representats en aquest capítol.

TEXTOS EXPLÍCITS

L'exposició, de la mateixa manera que succeeix en tot acte comunicatiu, evoluciona del signe a l'escriptura. Del gest abstracte i evocador passem a una manifesta narrativa. Les obres que trobem en aquest espai tenen en comú l'ús de les paraules –més o menys encadenades– per formar un text. Es pinta a través de l'escriptura i es llegeix visualment el quadre, tot vinculant la lectura diàfana de l'obra a la seva formulació estètica.

